

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben házhoz hordva és vidékre postai megküldéssel:

Egész évre 4 frt — kr.
Félévre 2 frt — kr.
Negyedévre 1 frt — kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket jutányosan számítunk.

Hivatalos hirdetések 100 szög 1 frtéért közöltenek.

Kincstári bélyegdij minden hirdetésért 30 kr.

SÁTORALJA

Zemplénvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Steinfeld Jenő.**

SZERKESZTŐSÉG

ÉS
KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető közlemények s az előfizetési pénzek, hirdetési kéziratok s díjak és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők:

Sárospatak, Kovács-utca 175. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bérmeltem leveleket nem fogadunk el.

Nyilttár minden sora 20 kr.

Sárospatak város törzsvagyona.

Sárospatak városa évszázak előtt már »Oppidum privilegium» szabad város volt, a mint ezt 1716 évben maradt pecsétnyomóján lévő felirat igazolja. A városnak — a belső nemeseken kívül — voltak polgárai és ezeknek bizonyos kiváltságai, melyek ezeket a földesuri túlkapások ellen megvédelmezni voltak hivatva. Sajátságos, hogy a midőn minden kis község és városka kiváltságos birtok, vagy jogszerzési okmányait titkos fiókjában óvatosan megőrizni igyekeztek, e város ily nemű értékes okmányai nyomukat is elvesztették, de még csak az örökvaltság szerződés egy másolatával sem bír, a mi valóban nagyon szomorú dolog.

Ezen kiváltságok szerint e város polgárai, mint más hasonló városok lakosai, a jobbágyok szolgálmányai alól néhol taksák fizetése mellett, máshol ezek nélkül birtokot szerezhettek, mint itten szőlőt, rétet, földet; szabadon rendelkezettek vagyonunkról; ipart, kereskedést űzhettek, és különösen itt a hegyalján boraikat az év bizonyos szakában szabadon kimeríthették, minek az lett a következménye, hogy a szőlőültetés igen nagy lendületet nyert.

Sárospatak közönsége állott tehát földes urakból, curialis és nem birtokos nemesekből, szabadosokból, lelkészek, tanárok, ügyvédek, orvosok, megyei tisztviselőkből, gazdatisztokból, nyugdíjas katonatisztokból, kereskedők, iparosok, jobbágyak, szellérek, taksások, szolgálcselédék és egyéb lakókból. A város ügyei a fő-, a törvénybíró és a tanács által intéztettek; a nemesek és a kiváltságos polgárok külön beneficialis kaszást tartottak, melyből a két testvér város bírái, a jegyző és a kisbíró fizettetett; ezen kívül a jegyzők 4 fertály fát, a kisbírák 4 szekér fát és csekély kenyértermény deputatmot kaptak. Ezen pénztárból megszerestettek a város ingatlanai, szántóföldjei, a városháza, a városi major, az italméresi jog gyakorlatára a korcsma, továbbá a város bikái, tehenei, melyekből az örökvaltság idejében a közbirtokosság 14 darabot vett által. Kiváncsiak vagyunk, hogy a felszabadulásakor mennyit és mily fajbeli fog a városnak visszaszolgáltatni? Végre ezen pénztárból lettek fedezve a helybeli és szomszédos földesuraságokkal vitt perek költségei.

Sárospatak városa tehát mint a fel- és alföld közötti közvetítő, collegiumáról, boráról, szénjáról, halai és csik bőségéről, különösen vágó marháiról és sertéséről nevezetes lévén, kereskedelme, ipara az

iegenek forgalma nagyobb volt S. a. Uj helyénél. Ezen felül a két testvér város közvagyona is jelentékeny volt, mint az a földadó provizorium számára készített telekkönyvi felvételtől megtudható, melyet az egy évi felszámolási vizsgálatok folytán előállott változások szerint 1858 évi jun. 5-én átvizsgált Gurbi Béni cs. kir. felszámolási vizsgáló segéd.

Ezen hivatalos felvételtől be van igazolva, hogy Sáros Nagypatak városnak az 1234-ik tétel szám alatt házakban, belsőségeiben, utakban, utcákban, piac-térekben, kő, agyag, homok-bányákban, szántóföldekben, rétekben, szőlőkben, tavakban, természetlen terekben 891 olvasd nyolcszázötvenegy parcellája lett betelekkönyvezve. Az 1235 tétel szám alatt Patak város és közbirtokosok Zsarnay Lajos, Kun Dániel, Katona Zsigmond, Lácza Szabó József, Lácza Szabó Zsuzsánna, Lácza Szabó Károly, Lácza Szabó Dániel, Kenyheczy Pál özvegye, Lomboly Tamás, Pénzke Lajos özvegye és a pataki ref. főiskola a 4101-a parcellát, a kovamalomkőbányát közös-birták.

Közös-birtok volt az 1236 tétel alatt Trauczon és Józseffalva; az 1237 tétel szám alatt Józseffalva; az 1238 tétel szám alatt József és Károlyfalva községek birtok teste. Kis-patak pedig az 1239 tétel szám alatt az 1-ső számú házon és telken kívül birt 24 parcellában beltelket, földet, rétet.

A két testvér város felsőhatárbeli szántóföldjei már 1813 évben 12 évre együttesen lettek kibéreltetve, így 1825-ben, sőt 1839 évben is, tehát az 1835 évi örökvaltság szerződés létrejötté és közbirtokossági kormányzat megalakulása után; a mikor is a két testvér város akként osztotta meg felsőhatárbeli birtokát, hogy Nagypatakknak 47 hold 1154 □ öl, Kis-patakknak 24 hold és 384 □ öl jutott; összesen tehát 72 hold és 338 □ öl volt a községi birtok a felsőhatárban, melyet a két város egész a tagosításig ténylegesen birt.

A tagosítás előtti földkönyvvel igazolva van, hogy Sáros Nagy- és Kis-patak városoknak együtt a Felső Cserje dűlőben 389,336 □ öl rétyök volt, melyből I-ső osztályú 143 hold 736 □ öl. II. osztályú 204 hold 800 □ öl, összesen 348 hold 336 □ öl területben.

A tagosítás alapjául szolgáló aránytelkek összeírásánál pedig az van igazolva, hogy Nagy-Patak városát (a mennyiben több régi Nagypatak községi telek a közbirtokosság által elfoglalt telekkel nem azonosítható) a 94 összeírás számú városháza és városmajorja után három telek, Kis-patak városát pedig négy és fél telek utáni járulék illette volna az alsóhatárbeli közös

területekből: *A két egyesült város községi mint erkölcsi testület tulajdona volt tehát ingatlanokban:*

a) felsőhatárban	72 h. 338 □ öl
b) az alsó határban postfundualis rét a Felső-Cserjében	348 h. 336 □ öl
c) az alsóhatár közösből jutalék 7 $\frac{1}{2}$ telek után 18 hold-jával	135 h. — □ öl
Összesen	555 h. 674 □ öl

d) a 94 össz. számú emeletes városháza;
e) a nagypataki városi major;
f) a közös malom kovakő-bánya a várost megillető része.

A közös törzsvagyon nem egy nemzedék vagyona, hanem a nemzedékek nemzedékei vagyona, ennek haszonélvezete iránt az élő nemzedék intézkedhetik, a mint ezt tették 1835. évi örökvaltság terhek enyhítése céljából, hanem az eltulajdonításhoz joga senkinek sincs, annál kevésbé a városi közönség egy részének a másik rész megkötésével, a közös törzsvagyon a község mint erkölcsi testület vagyona, ennek eltulajdonításáról sem a község, sem annak bírái, sem néhány polgára nem rendelkezhetik, csakis a vármegye és a legfelsőbb hatóság beleegyező engedelmével, a milyent a közbirtokossági kormányzat felmutatni nem képes.

Kis-patak városa községi birtoka tulajdonjogát a birtokrendezési és tagosítási perben 1868. ápril 18-án hozott első bírósági ítélet I. 9. és II. 3. b) alatti igazolása szerint erősen és eredményteljesen védte, Sárospatak városa azonban nemcsak hogy nem védekezett, hanem az 1855. évben kiadott patens folytán létesített telekkönyvezés alkalmával az ediktális idő alatt a községi előjáróság a város ingatlanainak a közbirtokosság nevére lett átcsatolása ellen fel nem szólván, ezen az országban párját ritkító merészség a hivatalos kötelesség mulasztása által létrejött községi vagyon elidegenítés, telekkönyvezési kivonatokkal igazolva lett, mely ellen a birtokrendezési perben sem szólt fel sem a bírő, sem a közönség. Mindazonáltal az első bíróság II. 3. a) által bírólag is el lett ősmerve, hogy Sáros Nagy- és Kis-patak városok községi rétyeik birtokába továbbra is meghagyatnak sat. azon indoklással »miké a városoknak, mint politikai testületeknek községi vagyonuk tőlük el nem vehető.»

Nagyon jellemzően védekeznek és együttesen a város előjáróságát és a lakosokat kicsúfolván, nyilvánosan be is vádolja a közbirtokosság hetes bizottsága 1880. évi január hó 16-ról kelt »értesítő válaszában» melyet a városi képviseleti január 5-én

régeink köztelékbe tartoztak: ez — a jólés hiányától eltekintve — olyan kérdés, a melyre a számot és egyéniségeket illetőleg egyformán tekintélyes iparososztályunk védelmezőik adhatják meg csak a feleletet.

Mi, közönségünk és közügyeink érdekét óhajtván szolgálni, lapunk ez évfolyamának 3 számában „a közönség köréből” czimű rovatban helyet adtunk egy oly közleménynek, a melynek tartalma és véleménye megegyezett a miénkkel.

Ezen közleményre egy „bálbizottság” (sic!) nevében czáfolatot vettünk, a mely czáfolat a valóságról ugyan nem, de arról meggyőzött bennünket, hogy az *ipartestület védelme jó kezébe tétellett le; mert lehet-e komoly ügyek elbírálására alkalmassabb és helyénvalóbb testületet képzelni el, mint a minő egy „bálbizottság”?*

A komoly, és társadalmunk egyik előkelő factorának vitális érdekű ügygyel szemben tanusított eme *frivolitás* arra késztetett bennünket, hogy betekintsünk azon insitütio rejtelkébe, a mely ha valaha az „Augiásé volt”, ugy — a tapasztalatok alapján bátran mondhatjuk — ma az illegitím örökös: ifj. Augiás szincet viseli.

Nem pusztán a s.-a.-ujhelyi, de magának az egész vármegyei iparososztálynak egyik nagyon előkelő alakja adott nekünk módot a betekintésre; és igen sok iparos hordta össze íróasztalunkra azt az anyagot, a melyből ha ítéletet akarunk hozni, az nem lehet más, mint nagyon szigorú.

Nem lehet e helyen feladatunk academicus értekezést tartani az iparosok szemleli fejlődésének szükséges voltáról, mert azzal iparos, és nem iparos egyformán tisztában van már ma; s így csak rámutatunk tapasztalataink egyik legfontosabbikára, nevezetesen arra, hogy az iparostanoncok iskoláztatása a legteljesebb mértékben stagnál. A tanoncok 30%-ka nem jár iskolába, egy jó része pedig elmegegy hibe-hóba csak azért, hogy az erre következő hosszú pauza alatt elfelejtse azt, a mit esetleg már megtanult. Ennek a nagy arányokat öltött iskola mulasztásnak oka nem a tanoncok betűismerésében keresendő; de keresendő az ipartestületben, mint az Jelenek Adám, a tanodai bizottság elnöke lapunk előző számában leplezetlenül előadta; mert nagyon természetes, hogy ha a tanoncok felszabadításánál az iskolai bizonyítványokra senkisé meg kíváncsi, s azok hiánya a felszabadítást meg nem gátolja, ugy az a tanonc nem érzi az iskolabájarás szükségét. Hogy ezekből a „szabad tanrendszert” mellett felnőtt tanoncokból, ma, az ipari tulfejlettség és nagy igények idejében minő iparosok válnak, az előre látható! Az pedig, hogy ez nem az iparososztály érdekeinek előmozdítására, de inkább a már jövő hóban bekövetkező egynemű restauratio bizonyos iránybani eldöntésére törekvő dolog, kétségtelen; mert lehetetlen feltételezni azt, hogy egyéni érdek nélkül nyújthatnának segédkezést olyan dologhoz az iparosok, a mely önmaguknak romlására vezet.

Egy másik körülmény — a melyre információink szintén sülyt helyez — az, hogy az ipartestület szegődött és szabadit a nélkül, hogy az ipariskolai tandíj befizetéséről meggyőződnek, a mi nyilvánvaló megkárosítása a város pénztárának. Ez által is kerülhet egy néhány szavazat a „jó ügy”-re!

Terünk nem engedi, hogy ez alkalom-

mal mindazon anomáliákat tollhegyre vegyünk, a melyek e —különbön nagyra hivatott testületben fészket vertek; csak e két földolgra mutattunk rá, a melyek gyöngítik az ipartestületbe vetett hitet és bizalmat és veszélyeztetik az iparososztály érdekeit, kilátásba helyezve egy tanulatlan, csenevész iparos-generatiót. Hogy ennek az iparos-generatióknak tanulatlan s épen azért helyét majdn megállni nem tudó emberciért s a visszamaradt iparos-érdekekért elég vigasztalás lesz-e az, hogy ezzel egyes emberek érdekei lettek előmozdítva évekkel előbb? — az ismét olyan kérdés, a melyre helyese felelet csak az iparos-érdekek fejlesztése és előmozdításával megbízott „bál-bizottság” adhat.

Mi egyet tudunk! Azt pedig, hogy a nyájasság, a mindenkivel egyformán jó viszony és könyörületesség mind nagyon szép dolgok, ha ez az egyéni érdekek vállra emelése mellett nem a közügyek rovására esik.

Az iparosok első sorban maguk vannak hivatva önérdelkeiknek védelmére; s ezt a védelmet és ügyeik intézését sem „a közös fogvájó”-hoz czimzett helyiség szokásos értekezeteire, sem a „bál-bizottság”-ra nem bízhatják, annál kevésbbé, mert a védelem fekete pantallónja alól kilátszik a lólab. S ha már eddig akadtak éles szemű egyének, a kik észrevették, ugy bizonyára lesznek többen is, a kik észreveszik a lejtőt, a melyre ez a szebb reményeket keltett testület lépett és visszattartják attól a „felfele gördülés”-től, a mely a „Zólyomka” felé vezet, a honnan az iparosok ügyei legjobban áttekinthetők.

Beösmérjük: talán túlságosan éles tollal írunk; de nem lehetett simábban és szelidebben szólni arról a romlásról, a mely észretérés nélkül hovatovább csak növekedni fog.

Az iparosok jozan gondolkodásán és saját javukat növesztő erején fordal meg, vajjon megmaradjanak-e a mai állapotok, vagy bekövetkezzék-e már egyszer a „jobb kor”, a mely után „buzgó imádság epe-dez” sokaknak ajának!

Végül pedig egyet, — hogy mi talán önérdelkünk ellenére teszünk akkor, a mikor egy lapunkban megjelent s fizetett nyilteiri közlemény kapcsán foglalunk állást a fizető ellen; de mi nem nyilteiri jövedelmünk emelésére, de az igazság és közügyek szolgálatára érzünk hajlamot és hivatást; mert szebb és kedvesebb előtünk a jó munka utáni öntudat, mint az egyéni érdek, ha ez az érdek mindjárt sajátunk is.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Romlás.

Mai vezércikkünk már ki volt szedve, midőn lapunk egy barátja beküldte hozzánk az ipartanodai bizottság alábbi határozatát, mely fenti cikkünket kellően megvilágítja. Megvilágítja a tekintetben, hogy az egyesek által az ipartestületben érlelt gyümölcs romlott, hogy maga az ipartestület működik közre az iparos tanonc-iskola megbuktatásán, és végül, hogy a constatált mulasztás és a város pénztárának megkárosítására, kortesfogásra vezethető vissza.

Am lássuk magát a határozatot:

„Kivonat a sátorlaj-ujhelyi iparos tanodai bizottságnak 1895 január hó 18-án tartott ülésében felvett jegyzőkönyvből.

3. Olvastattott a s.-a.-ujhelyi általános ipartestületnek az ipariskola igazgatóhoz az 1894 november hó 23-án tartott bizottsági ülés jegyzőkönyve 3. pontja végrehajtása tárgyában küldött átiratára adott s 334,94. sz. a. küldött válasza, valamint ugyanezen tárgyban a kir. tanfelügyelő által átirat mellett, véleményes jelentés-tétel és a bizottsági ülésen leendő tárgyalás czéljából megküldött s a kir. tanfelügyelőhöz czimzett ipartestületi átirat.

A felolvasott ipartestületi átiratot a bizottság, mint a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter úrnak 1890. évi 30.859. sz. a. kiadott körrendeletbe ütközőt tudomásul nem veheti és kijelenti ez alkalommal is, hogy ragaszkodik a mult 1894. évi november 23-án tartott ülésben 3. pont alatt hozott határozatahoz;

mert az ipariskola szervezetére vonatkozó utasítás és előbb hivatolt miniszteri körrendelet értelmében sem illetékesnek, sem megbizhatónak nem tartja az ipartestületet arra nézve, hogy a város közönsége által fentartott iparos tanonc-iskola felett hatósági jogokat gyakoroljon;

mert az iskola igazgatójának jelentéséből és a felolvasott átiratból kitűnik, hogy az igazgató által mult év szeptember 23-tól október végeig terjedő időről kimutatott iskolamulasztók névjegyzékét az ipartestület a fentebb hivatolt miniszteri körrendelet, továbbá a szervezeti utasítás ellenére az 1868. évi XXXVIII. t.-cikk 4. §-ában körülírt eljárás foganatosítása czéljából a város előjáróságának át nem szolgáltatta, mi által egyrészt az iparostanonc-oktatás érdekebe ütköző megengedhetetlen és törvényellenes mulasztást követett el; másrészt ezen mulasztást a hivatolt törvény 4. §-a végrehajtható nem lévén, az iskolai alap jelentékeny károsodásnak tétetett ki;

továbbá, mert az iskolai igazgatóhoz beérkezett és a városi pénztárban vezetett naplóval összehasonlított jelentések szerint az ipartestület a mult év szeptember 1-től december végéig: Zsiros János kovács, Kiss István kovács, Weisz Miksa szabó, Ploth Kálmán szobafestő, Pauliczky Gyula kocsigyártó, Csoma István eszmadia, Kellier Jakab Márton szabó, Kukoly József eszmadia, Göcze László kovács, Petrócsky János cipésztanoncokat szabadította fel a nélkül, hogy tőlük az iskolai bizonyítványt és a megállapított tandíj-kifizetéseket igazoló nyugtát bekívánta volna; ezen felül októberben Abkarovics Jenő, Reich Bernát, Gutmar Lajos, Glück Herman, Kovács Károly, Zeigner Zsiga, Siket János, Brandics Ferencz és Farkas Sámuel, november hóban Csedrik Emil, Komorn Mór, Rubinson Jakab, Jesztrebszki Imre, Freiman Abraham, Babus Lajos, Untener Bertalan, Jadlovszki József és Gaál-Szabó Lajos, végül december hóban Stefancsik György, Schindler Móricz, Bérés János József, Lechky János, Timák Gyula, Takács István és Kántor István tanoncokat szegődttette a nélkül, hogy azoktól a tandíj felénk befizetését igazoló nyugtát be-követelte volna, már pedig az ipartestület bölcsen ismeri a képviselőtestület azon határozatát, hogy a megállapított 3 frt tandíj fele a szegődttetés alkalmával, másik fele a szabadulásnál fizetendő és csak nem tartja magát jogosultnak az iskolát fentartó község határozatát megváltoztatni.

Utasítatik az iparos tanonciskola igazgatója, hogy a mult 1894. évi szeptember 23-tól október hó végéig terjedő igazo-

latlan mulasztók megbírságotlata iránt a szervezet 61. §-a e) pontja értelmében járjon el, az ezutáni mulasztók névjegyzékét pedig a járási főszolgabírónak azon kéréssel mutassa be, hogy azt az 1868. évi XXXVIII. t.-cz. 4. §-ának minden esetben leendő alkalmazása iránt a város előjárásához átteni sziveskedjék, ki nem elégtő eredmény esetén pedig a második fokú iparhatóságnál keressen orvoslást.

Mint hogy pedig a jelen határozat indokai szerint az ipartestület 10 tanonczot bizonyítvány és a tandíj kifizetésének igazolása nélkül felszabadított, 25 tanonczot a tandíj kifizetésének igazolása nélkül szegődtetett s ezáltal az ipariskolai alapot 52 ftt 50 kr. tandíj és 10 ftt bizonyítvány kiállítás díj erejéig — 1894. október 1-től december végeig — megkárosította, megkerestetik a város tek. képviselőtestülete, hogy az ipartestület az összeg iránti felelősségre vonása, tisztviselői ellen ez okból a fegyelmi eljárás elrendelése és felfüggesztése iránt a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi, valamint a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumokhoz jelentést tenni méltóztassék.

Az átirat irálya felett végül a bizottság megbotránkozásának adván kifejezést, ünnepélyesen kijelenti, hogy a közügyek szolgálataiban epébe mártott tollal irni nem szokott, mert nagyon jól tudja, hogy ez káros kihatással bír az ügyek érdemére, ha pedig az irály hangja a terrorizmus köpenye akart lenni, ezen nem vélt esetben a bizottság bárkivel szemben is homlokpontot áll és a nevelés szent ügyébe avatatlan kezék illetéketlen beavatkozását a fennálló szervezeti szabályzat értelmében ellensúlyozni kötelességének ösmerendi.

Miről a város képviselőtestülete, továbbá az iskolai bizottság elnöke, az iskola igazgatója és a helybeli ipartestület értesítendőek lesznek.

4. Jelenek Ádám ip. tan. biz. elnök az itt 3. pontban egyhangulag hozott ip. tan. bizottsági határozatot azzal kívánja kiegészíteni, hogy ezen határozatról az iparos tanoncziskolák felügyelője, Mártonffy Márton, miniszteri biztos úr is értesítették s e dolgról sürgősen intézkedjék.

Az ip. tan. bizottság ezen javaslatot szintén magáévá teszi s annak fogantatásával az ip. isk. igazgatóját megbizta. — Jegyzette és kiadta:

Kulcsár Ferenc, ip. tan. biz. jegyző.

Ezzel befejeztük a tárgyat!

Ti pedig, s.-a.-ujhelyi iparosok védjétek szent ügyötököt és vig. ázzatok, hogy a „bál-bizottság“ egy némely tagjának dictator szerepe megszűntetessék, mert az ily egyedül üdvözítő (?) működésben előárnyékát látjuk egy „szomorító bizottság“-nak!

VEGYES HIREK.

— **Közgyűlés.** A vármegye törvényhatósági bizottságának rendes közgyűlése folyó 1895. évi február hó 19-én, délelőtt 10 órakor veendi kezdetet. A közgyűlés nevezetesebb tagjai: 1. Az alispán idoszaki jelentése. 2. A miniszterelnök értesítése a miniszterium kinevezéséről. 3. A belügyminiszter intézménye az 1895. évi vármegyei költségeloirányzat tárgyában. 4. A belügyminiszter értesítése kinevezetéséről. 5. A kereskedelmi miniszter értesítése kinevezetéséről. 6. Belügyminiszter intézvénye O.-Liszka

község vagyoni viszonyainak rendezése tárgyában. 7. Székesfehérvár átirata Szent István szobrának ott leendő felállítás tárgyában. 8. A tisztí főügyész jelentése Mad város heti vásári helypiéz szedése tárgyában. 9. A főpénztárnok jelentése a tisztviselői nyugdíj pénztári helyzetéről. 10. Több község zárszámadása és költségeloirányzata. 11. A már beérkezett kevésbé fontos és a közgyűlésig beérkezendő összes ügyek.

○ **Kinevezések.** A kassai kir. ítélőtábla elnöke Bereznay János és Fendrich Hugó végzett joghallgatókat, továbbá Hrehuss Gyula díjtalan joggyakornokot a kassai kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokokká nevezte ki.

○ **Esküvők.** Szentmiklósi és óvári báró Pongrácz Jenő folyó hó 10-én S.-a.-Ujhelyben az ev. ref. templomban esküdött örök hűségű özvegy Boronkay Györgyné szül. Stepan Ida kedves leánya Sarolta kisasszonynak — Kuharik Gyula a s.-a.-ujhelyi kir. dohánnyárgépezése f. hó 9-én vette oltárhoz özv. Bendik Mária leányt Paulát.

○ **Pályázók.** A Ludovica akadémian 1895/96 évben megüresedett gróf Buttler-féle alapítványi helyre. Demecký Zsigmond leleszi lakos hason nevű, és Adriányi Kálmán tolelvai lakos Elemér nevű fia pályáznak.

○ **A szerelem hatalma.** A mig e szenvedély egy részt a legnagyobb s megróhátlatásokat a legnagyobb türelemmel képes elviselni, ugy másrészt, nem firt semmi akadály útjában, mely célja elérésében megátolná. Mint S.-a.-Ujhelyből írják lapunknak, Rosenberg Frida nem gyozven bevárni a sok izraelita hajadon által annyira várt receptot, hogy választottjával Isten és emberek előtt meelőbb egyesülhessen. szerelme léven különben is legerősebb hite, az izraelita vallásról, az ev. ref. vallásról tért át. — Így elhárítva az utolsó nehézséget is, csak hirtorsair atkát viven magával, Mezsáros Lázár okl. gépész, m.-hotykái lakosnak nyújtja jobhát a sirigártóra egyesülésre.

○ **A tarczali kőbánya** és közúti telep, nemkülönben a m. kir. államvasutaknak Debreczen — szerencsi vonalából elágazólag tervezett iparvasutnak ügyében, a m. kir. vasuti és gozha jzosi felügyelőség bizott meg a közigazgatási bejárás és a tervezett telep helyszíni szemlelének fogantatásával. A nevezett felügyelőség erről a vármegye közigazgatási bizottságát értesítven, a bizottság képviselőivel a vármegye alispánja, Meczner Gyula biz. tag és a tisztí főügyész bizattak meg, Tarczali tudósítónk nagyon zokon veszi, hogy a „Zemplén“ ugy emlékezett meg erről a kiküldetéséről, mintha a tarczaliaknak eszök nem lenne: pedig — ugymond — van itt édes elég, csak . . . Különben beleygüszik a tudósításba, mert a közigazgatási bizottságnak 188 számú határozatában erről az eszadásról egy szó sinesen, de egyuttal megjegyzí, hogy a dolgot egy lármás ur nem hagyja abba.

○ **Zombory Zoltán** közigazgatási gyakornok a vármegye alispánja által, folyó évi ápril hó első napjától a tisztí főügyész mellé osztottat be.

○ **Választás.** S.-a.-Ujhelyben a Fendrich Mikea városi tanácsos elhalalozásával megüresedett tanácsosi állás, folyó hó 11-én töltetett be választás útján. Két pályázó jelentkezett: Grünfeld Salomon városi adóvégrehajtó és Kovalesik János iparos. A választást báró Gaizler Jozsef tb. főszolgabíró vezette. Reggeli 9 órakor kezdődött a szavazás és délután 4 óra 15 perczig tartott. Beadott összesen 554 szavazat, melyből Grünfeld Salomonra 364, s Kovalesik Janosra 190 esett; ekként Grünfeld Salomon 174 szavazat többséggel megválasztottat. A megválasztott tanácsos a hivatalos esküt délután fél ótkor a képviselőtestület előtt letette.

— **Mulatságok.** A tolelvai önkéntes tűzoltóegylet f. évi február 16-án, Tolelván, az olvasókör helyiségében, az egylet alapítókének gyarapítása végett jötekonyczélú zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj személyenként 1 ftt, családjegy 1 ftt 50 kr. Felülfizetéseket a jötekonyczél érdekében köszönettel fogad s hirlapilag nyugtáz a rendezőség. — **A kelcsői lövészegylet** saját alapítókéje javára *Sztropkón*, folyó évi február hó 17-én, a nagyvendéglő termében *estély* rendez. Belépti díj személyenként 1 ftt, családjegy (3 személyre) 2 ftt. Felülfizetések köszönettel fogadtanak.

○ **Egy szerelmi tragédia.** Hogy a szerelem, ha élébe gútat emelnek, mily fékezhetetlen

hatalommal lép fel, az előre látó akaratot mennyire nem respectálja, az alább közölt a városunkban történt eset is igazolja. Riccsányi János bakosfalvi (Sáros m.) illetőségű 25 éves ifju, spataki szabósegéd, Nizner Pepi helybeli hajadonnal közél egy éve már, hogy megismerkedett. Imeretsegük nem maradt épen a barátságos ismeretség korlátai között, hanem az nap nap mellett szorosabb viszonyra fejlődött ki közöttük, mely langoló szerelemmé fokozódott. A mult év november havában szerelmük nyilvános bevallására került a sor, megtörtént a „jegyváltás“. S így az ifju a hajadonnak nyilvános völegénye lett. Ez év január hó folyamán a menyasszony — növére és völegénye tarsaságban — elment völegénye szülőföldjére. Bartosfalvára és „haz-tűz“ nézni. Hogy mi történt ott, azt az avatatlank nem tudják, de hazaérkezve, a helyzet egészen megváltozott. A völegény a „háztűz nezés“ után két vagy három nappal menyasszonyát meglátogatta s nagy keserűségére a szülők jegygyűrűnek visszaadásával lepték meg. A hopton maradt völegény szívének ez törsvrás volt. De azért reményeröl nem akart lemondani. Ahoz a hazhoz, honnan elutasították, míg szabadságot nem nyer, nem akart elmenni személyesen, hogy előszóval indítsa meg a szülők szívének jéget. A levlírashoz folyamodott tehát. Irt a leánykának és szülőknek, irt nem egyszer, irt kétszer. Kérte őket szépen, epedve, hogy ne fosszak meg a boldogságtól, mire ő ugy vágyik! De a jegy olvadni csak nem akart. Leveleire meg válasz sem érkezett. Ezt már csalódott szíve nyugodtan tűrni el nem vala képes. Irt meg egyszer. De már ekkor levele nem ahoz a nyári egloltozathoz hasonlított, melyről csak a jötekonycz meleg napusárg tüz le a földre, hanem ahoz a nyári egloltozhoz, melyen sötét fellegek is tornyosulnak, mely fellegekben a nagy forrásokban vilámkok és menydörgés is tanyáznak. Fenyegedődtött a jegygyűrűjét viszszakapott völegény, hogy ha öve nem lesz a leány, senkije, mert magát is, ideálját is megölvi. Hatástalan lett ezen levél is. A leány karja más völegényt ölelt. Az ifju megcsalt szerelme sorsát tűrni tovább nem tudá. Megfontolatlan fenyegetését e hó 8-án reggel határozta el végrehajtani. Kétszón kért egy 7 mm. forgópisztolyt. Betért a „Szarvas“ koresmába, merre szokott elvezetni ideáljának útja, hogy ott várja meg s vad indulatának végrehajtásához erőt és batarságot szerezzen. A leány csakugyan arra ment; ő a koresmából utána ugrott s 5 szór ráoltt egymásután. Az isteni gondviselés itt mutatta meg, hogy megis csak masnak számára nött hajadonna a leány, mert az őt lövésből csak ketto talalt, egyik a homlokán, másik az oldalán sebezte meg jelentéketlenül a leányt, ki a legközelebb levő épületben nyerte az első orvosi segélyt. Riccsányi pedig — a szerelmi tragédia hóshéhez egyáltalában nem illelen — futásban keresett menedéket. Hasztalan. Mert ma már gyilkossági kísérletért a s.-a.-ujhelyi börtönben elmédkélt szerelme s bűnös cselekedete felett. — Az orvult megtámadott leány ma esküszik örökkébéig kamara S. helybeli iparosnak.

○ **Himen.** Iczkovits Jakab, a tokajhegyaljai cognac-gyár tisztviselője jegyet váltott Fuchs Szidonia kisasszonnyal.

○ **Kinevezés.** Bleier Jozsef s.-a.-ujhelyi pénzügyőri szemlész, pénzügyi biztossá neveztetett ki.

○ **Borkostolás.** Említettük lapunk egyik számában, hogy a vármegye főispánja felkérte a hegyaljai szőlőhírtokosokat, hogy az amerikai alanyra oltott, továbbá a esemegé szőlő és amerikai direkt termő vesszőkből szürt borkból mintákat küldjenek. Tallyai levelezőnk írja, hogy a minták beérkeztek, s a bork megizlelése f. hó 19-én délelőtt lesz a vármegyháza nagytermében.

○ **Kinevezés.** Karner János városi állatorvos a Sárospatak-Szerencs-Tokaj vasuti vonalra, szakértő állatorvossá neveztetett ki.

○ **Jövahagyás.** A magyar királyi belügyminiszter a tokajai izraelita orthodox chevra-kudischa temetkezési egylet alapszabályait jóváhagyta.

○ **A vármegye tisztviselői nyugdíj-alapja** javára kivetett pótdadó, a vármegye főpénztárnokának jelentése szerint négy járás területéről még teljesen be nem folytak. Az alispán a hátralekolt behajtása iránt folyó hó 1-én kelt rendeletével intézkedett.